

**RADA
EURÓPSKEJ ÚNIE**

**V Bruseli 27. apríla 2010 (05.05)
(OR. en)**

9018/10

**JEUN 16
SOC 293**

POZNÁMKA

Od: Generálny sekretariát Rady
Komu: Rada

Č. predch. dok.: 8265/10 JEUN 13 SOC 247

Predmet: Uznesenie Rady a zástupcov vlád členských štátov, ktorí sa zišli na zasadnutí Rady, o aktívnom začleňovaní mladých ľudí: boj proti nezamestnanosti a chudobe
– prijatie

Výbor stálych predstaviteľov na svojom zasadnutí 28. apríla skonštatoval, že sa o znení uvedeného návrhu uznesenia¹ dosiahla jednomyselná dohoda.

Rada sa preto vyzýva, aby prijala uznesenie v pripojenom znení.

¹ Podlieha stiahnutiu všeobecnej výhrady preskúmania delegácie UK.

**UZNESENIE RADY A ZÁSTUPCOV VLÁD ČLENSKÝCH ŠTÁTOV,
KTORÍ SA ZIŠLI NA ZASADNUTÍ RADY,
O AKTÍVNYM ZAČLEŇOVANÍ MLADÝCH ĽUDÍ: BOJ PROTI
NEZAMESTNANOSTI A CHUDBE:**

Rada a zástupcovia vlád členských štátov, ktorí sa zišli na zasadnutí Rady,

1. PRIPOMÍNAJÚC:

politické súvislosti tejto otázky, ako sú uvedené v prílohe k tomuto uzneseniu, a najmä:

- uznesenie Rady z 27. novembra 2009 o obnovenom rámci pre európsku spoluprácu v oblasti mládeže (2010 – 2018)²,
- rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 1098/2008/ES z 22. októbra 2008 o Európskom roku boja proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu (2010).

² Ú. v. EÚ C 311, 19.12.2009.

2. BERÚC DO ÚVAHY, ŽE:

- solidarita je jednou z hodnôt, na ktorej je Európska únia založená. Hospodárska súdržnosť, ako aj sociálna súdržnosť sú preto zásadnými cieľmi európskych modelov spoločnosti,
- aktívne začleňovanie mladých ľudí si vyžaduje kombináciu primeranej podpory príjmov, inkluzívnych trhov práce a prístupu ku kvalitným službám,
- ciele stanovené v lisabonskej stratégii, a to do roku 2010 vytvoriť väčší počet lepších pracovných príležitostí, ako aj odstrániť chudobu, vrátane cieľov Európskeho paktu pre mládež sa nespĺnili, a preto je potrebné pokračovať v práci na ich naplnení,
- negatívny účinok hospodárskej a finančnej krízy na rast a zamestnanosť má osobitný vplyv na skupiny, ktoré sa nachádzajú v zraniteľnej pozícii alebo im hrozí sociálne vylúčenie, a to napríklad na mladých ľudí, pričom sa v týchto skupinách ďalej rozmáha chudoba,
- jednou z hlavných zbraní boja proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu je zamestnanosť. Európa potrebuje vyššie úrovne produktivity a kvalitných pracovných miest. Miera chudoby zamestnaných mladých ľudí (10 %)³ však naznačuje, že nie všetky zamestnania poskytujú dostatočnú istotu,
- nezamestnanosť mládeže dosiahla mimoriadne znepokojujúcu úroveň: v Európskej únii je nezamestnaný každý piaty mladý človek mladší ako 25 rokov. Okrem toho je každý piaty mladý človek vo veku od 18 do 25 vystavený riziku chudoby²,
- demografická výzva, ktorú predstavuje starnutie obyvateľstva, si vyžaduje spoločnú reakciu všetkých generácií, ako aj medzigeneračný dialóg a solidaritu.

³ Zdroj: Eurostat, štatistika príjmov a životných podmienok EÚ(18- až 24-roční).

3. ZASTÁVAJÚC NÁZOR, ŽE:

- sociálne a hospodárske záujmy Európskej únie si vyžadujú plné využívanie potenciálu mladých ľudí,
- preto je nevyhnutné zabezpečiť sociálne začlenenie mladých ľudí, ako aj rovnosť ich príležitostí, aby sa mohli aktívne a rovnocenne zúčastňovať na hospodárskom, spoločenskom, demokratickom a kultúrnom dianí, pričom by sa osobitná pozornosť mala venovať mladým ľuďom s obmedzenými príležitosťami,
- nezamestnanosť, chudoba, kultúrne, sociálne a ekonomické vylúčenie a všetky formy diskriminácie sú prekážkami blaha mladých ľudí a môžu im brániť v aktívnej účasti na spoločenskom dianí. Väčšie začlenenie mladých ľudí do spoločnosti a ich plnohodnotná a aktívna účasť na trhu práce ruka v ruke so zlepšeným prístupom ku kvalitnému vzdelávaniu, ako aj primeranej a cielenejšej sociálnej ochrane a sociálnym službám sú nevyhnutnými nástrojmi na zníženie chudoby, zlepšenie kvality života a podporu sociálnej súdržnosti.
- investovanie do mladých ľudí – základného zdroja pre rast a zamestnanosť, ako aj zjednodušenie ich sociálneho začlenenia by viedlo k súdržnejšej spoločnosti, v ktorej by všetci mladí ľudia mali rovnaké príležitosti na účasť.

4. STANOVUJÚ TIETO VŠEOBECNÉ CIELE:

- zjednodušenie prístupu mladých ľudí na trh práce a poskytovanie príležitostí na získanie istejšieho zamestnania, a to na nediskriminujúcom základe,
- zabezpečenie zlepšeného prístupu ku kvalitnému vzdelávaniu a uľahčenie hladkého prechodu zo vzdelávania a odbornej prípravy alebo z nezamestnanosti a nečinnosti na trh práce,
- uľahčenie zosúladenia súkromného, rodinného a pracovného života,
- zabraňovanie chudobe a sociálnemu vylúčeniu mladých ľudí, ako aj prenosu týchto problémov z generácie na generáciu.

5. STANOVUJÚ TIETO USMERŇUJÚCE ZÁSADY:

- zásada rovnosti príležitostí, pričom sa osobitne zohľadňujú rodové otázky a mladí ľudia s obmedzenými príležitosťami,
- účasť všetkých relevantných aktérov na miestnej, regionálnej a vnútroštátnej úrovni ako aj na úrovni EÚ,
- potrebné je podčiarknuť úlohu štruktúrovaného dialógu v oblasti mládeže, a to najmä výsledky súčasného cyklu, pokiaľ ide o zamestnanosť mládeže.

6. ZDÔRAZŇUJÚ, ŽE

ako sa uviedlo v obnovenom rámci pre európsku spoluprácu v oblasti mládeže (2010 – 2018), ktorý Rada prijala 27. novembra 2009, dosiahnutie cieľov v oblasti mládeže si vyžaduje dvojité prístup zahŕňajúci:

- špecifické iniciatívy v oblasti mládeže,
- ako aj
- iniciatívy zamerané na začleňovanie hľadiska mládeže do iných relevantných oblastí politik.

7. PRETO SÚHLASIA, ŽE:

v súvislosti so začleňovaním hľadiska mládeže do iných relevantných oblastí politik a s ohľadom na pridanú hodnotu politik v oblasti mládeže by sa činnosti na aktívne začlenenie mladých ľudí mali zameriavať najmä na dve konkrétne oblasti činnosti v obnovenom rámci: na *vzdelávanie a odbornú prípravu* a na *zamestnanosť a podnikanie*. V tejto súvislosti sú dôležité najmä tieto oblasti:

- i) podpora vzdelávania, odbornej prípravy a neformálneho vzdelávania v záujme zlepšenia zamestnateľnosti prostredníctvom:
 - a) zlepšovania znalostí, zručností a kompetencií mladých ľudí a zabezpečenia toho, aby tieto oblasti reagovali na potreby meniaceho sa trhu práce a rastúce odvetvia s novými pracovnými miestami, a to rozvíjaním spravodlivých, pružných a efektívnych systémov vysokokvalitného vzdelávania a odbornej prípravy, ako aj prostredníctvom neformálneho vzdelávania a mládežníckej činnosti v rámci znalostnej ekonomiky;

- b) boja proti predčasnému ukončovaniu vzdelávania a odbornej prípravy s plným ohľadom na sociálno-ekonomické okolnosti;
 - c) podpory celoživotného vzdelávania pri využívaní pridanej hodnoty, ktorú so sebou prinášajú informačné a komunikačné technológie;
- ii) podpora prechodu medzi systémami vzdelávania a odbornej prípravy a trhom práce s cieľom zabrániť nezamestnanosti mladých ľudí a ich sociálnemu vylúčeniu, a to prostredníctvom:
- a) zjednodušenia prístupu k príležitostiam profesionálneho rozvoja pre mladých ľudí;
 - b) poskytovania kvalitných poradenských služieb mladým ľuďom, aby im pomohli pri rozhodovaní v súvislosti so spomínaným prechodom. V tejto súvislosti môžu významnú úlohu zohrávať verejné služby zamestnanosti, ako aj poradenské a informačné služby pre mládež;
 - c) zlepšovania zamestnateľnosti mladých ľudí v budúcnosti podporovaním nadobúdania pracovných skúseností počas vzdelávania prostredníctvom odbornej praxe, pracovných stáží a učňovských pozícií podporovaných verejným i súkromným sektorom, ktoré môžu konať v rámci partnerstva, či prostredníctvom podobných režimov;
 - d) uznávaním pridanej hodnoty dobrovoľníckej práce a činnosti ako spôsobu zlepšenia zručností a kompetencií;
 - e) v prípade potreby uznávaním sociálneho hospodárstva za vstupnú bránu k odbornej príprave a zamestnaniu pre mladých ľudí s obmedzenými príležitosťami;

- iii) podpora kvalitného zamestnania pre mladých ľudí prostredníctvom:
 - a) zlepšenia prístupu k stabilnému zamestnaniu pre mladých ľudí, pričom sa osobitne zohľadňujú mladí ľudia s obmedzenými príležitosťami a uznáva sa, že v tejto súvislosti zohrávajú kľúčovú úlohu aktívne politiky trhu práce;
 - b) vypracovania integrovaných politík flexiistoty na zlepšenie pružnosti pracovného trhu a na zabezpečenie istoty pracovných miest, ako aj na zabránenie segmentácii trhu práce;
 - c) stimulovania potenciálu mladých ľudí z hľadiska ich zručností, talentu a motivácie, ako aj prostredníctvom podnecovania ich geografickej i medziodvetvovej mobility;

- iv) podpora samostatnej zárobkovej činnosti a podnikania prostredníctvom:
 - a) prebúdzania podnikateľského ducha u mladých ľudí a rozvoja ich podnikateľských schopností prostredníctvom primeraných programov vzdelávania, odbornej prípravy a mentorstva;
 - b) uľahčovania mobility a podpory účasti mladých ľudí v sieťach pre mladých podnikateľov a uznávanie mladých podnikov;
 - c) podnecovania rozvoja tzv. zelenej ekonomiky v záujme ďalšieho zvýšenia počtu začínajúcich podnikateľov medzi mladých ľudí, čo prinesie nové pracovné príležitosti a nové povolania;
 - d) podpory rozvoja talentu, predstavivosti, tvorivosti a inovačnosti mladých ľudí v rámci formálneho a neformálneho vzdelávania a informálneho učenia;
 - e) uľahčovania prístupu k relevantným službám a pomáhania pri začínaní podnikania mladých ľudí, napr. poskytovaním prístupu k financovaniu alebo prípravou podnikateľských plánov;

- v) zachovávanie, rozvíjanie a v prípade potreby vytváranie opatrení potrebných na poskytovanie prístupu k zodpovedajúcej sociálnej ochrane a vysokokvalitným službám vrátane zdravotnej starostlivosti, starostlivosti o dieťa a pomoci v oblasti bývania, pričom sa je potrebné osobitne zamerať na zlepšenie sociálnych služieb určených mladým rodinám.

8. ĎALEJ SÚHLASIA, ŽE:

nástroje v rámci otvorenej metódy koordinácie v oblasti mládeže by sa mali v plnej miere využívať na podporu úsilia o začleňovanie hľadiska mládeže do iných relevantných oblastí politik, ako aj na vykonávanie osobitných iniciatív v oblasti mládeže.

9. PRETO SA V SÚVISLOSTI S OBLASŤAMI UVEDENÝMI V ČASTI 7 ČLENSKÉ ŠTÁTY A/ALEBO KOMISIA VYZÝVAJÚ, ABY V RÁMCI SVOJICH PRÍSLUŠNÝCH OBLASTÍ PÔSOBNOSTI:

- načrtli kanály komunikácie a spolupráce s inými relevantnými oblastami politik a útvarmi v rámci rôznych inštitúcií EÚ a medzi nimi i v rámci členských štátov s osobitným ohľadom na činnosti prebiehajúce v rámci otvorenej metódy koordinácie v iných oblastiach, najmä v oblasti sociálnej ochrany a začleňovania, vzdelávania a zamestnanosti.
- podnecovali k uznávaniu neformálneho vzdelávania i informálneho učenia, ktoré dopĺňajú formálne vzdelávanie a ktoré zohrávajú užitočnú úlohu pri podpore účinnej sociálnej a ekonomickej integrácie mladých ľudí, a to najmä mladých ľudí s obmedzenými príležitosťami. V tejto súvislosti osobitne dôležitú úlohu zohráva práca tých, ktorí pôsobia v oblasti mládeže, s takýmito mladými ľuďmi, ako aj účasť na programe *Mládež v akcii*,

- podporovali nástroje vzájomného učenia sa a výmeny najlepších postupov prostredníctvom, seminárov na vysokej úrovni alebo stretnutí pracovných skupín expertov zameraných na problémy týkajúce sa sociálnej integrácie mladých ľudí a ich plnohodnotnej účasti na trhu práce. V tejto súvislosti by sa výsledky takýchto činností mali efektívnym spôsobom šíriť, vo vhodných prípadoch pomocou existujúcich platforiem,
- efektívne využívali fondy, ktoré má EÚ k dispozícii na podporu procesu sociálneho začleňovania mladých ľudí do vzdelávania, odbornej prípravy alebo zamestnania a na boj proti nezamestnanosti a chudobe, a to najmä Európsky sociálny fond, Európsky fond regionálneho rozvoja a fond pre rozvoj vidieka, ako aj iné relevantné fondy alebo programy EÚ, ako napríklad program PROGRESS,
- naďalej podporovali a propagovali medzidisciplinárny výskum týkajúci sa mladých ľudí a ich životných podmienok s ohľadom na sociálno-ekonomické prostredie a príležitosti a prekážky, ktoré vytvára pre sociálne začlenenie a zamestnateľnosť mladých ľudí,
- zabezpečili, aby existujúce ukazovatele zahŕňali aj mládežnícky rozmer na účely zberu a analýzy údajov o aktívnom začleňovaní mladých ľudí a boji proti nezamestnanosti a chudobe a na účely vypracúvania komparatívnych hodnotení zo strany členských štátov na základe ich dosiahnutého pokroku,
- zaviedli primerané mechanizmy monitorovania a hodnotenia výsledkov dosiahnutých v oblastiach uvedených v časti 7, a to najmä s využitím správy EÚ o mládeži.

10. OKREM TOHO V KONTEXTE KONKURENCIESCHOPNEJ, INKLUZÍVNEJ A UDRŽATELNEJ EURÓPY ZDÔRAZŇUJE VÝZNAM:

- uznania kľúčovej úlohy mladých ľudí pri dosahovaní inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu, ktorý je potrebný pre prosperitu Európy v budúcnosti,
- zabezpečenia toho, aby sa prínos politiky v oblasti mládeže, pod ktorú spadajú témy ako mobilita, účasť, neformálne vzdelávanie a informálne učenie, dobrovoľnícka činnosť a práca s mládežou, plne začlenil do vykonávania stratégie Európa 2020,
- uznania medzisektorového rozmeru problematiky, a teda presadzovania:
 - politik, ktoré pomáhajú integrácií mladých ľudí na trh práce a podporujú sociálne začleňovanie mladých ľudí,
 - politik, ktoré mladých ľudí vybavujú zručnosťami a kompetenciami potrebnými na to, aby zohrali svoju úlohu v znalostnej ekonomike a spoločnosti budúcnosti.

*

* *

Politické súvislosti

1. Článok 6 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, v ktorom sa uvádza, že Únia má právomoc vykonávať činnosti na podporu, koordináciu alebo doplnenie činnosti členských štátov na európskej úrovni v oblastiach, ako sú vzdelávanie, odborné vzdelávanie, mládež a šport
2. Európska stratégia zamestnanosti, uvedená v záveroch z mimoriadneho zasadnutia Európskej rady, ktoré sa uskutočnilo 20. – 21. novembra 1997 v Luxemburgu.⁴
3. Uznesenie Rady a zástupcov vlád členských štátov, ktorí sa zišli na zasadnutí Rady, zo 14. decembra 2000 o sociálnom začleňovaní mladých ľudí⁵
4. Uznesenie Rady a zástupcov vlád členských štátov, ktorí sa zišli na zasadnutí Rady, z 28. mája 2004 o sociálnej integrácii mladých ľudí⁶
5. Závery Rady z 5. decembra 2007 „K spoločným zásadám flexiistoty“⁷
6. Závery Rady z 5. a 6. decembra 2007 o perspektíve európskej stratégie zamestnanosti v kontexte nového cyklu lisabonskej stratégie⁸
7. Závery z jarného zasadnutia Európskej rady z 13. – 14. marca 2008, v ktorých sa zdôraznil význam boja proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu, ako aj podpory aktívnej integrácie a zvyšovania príležitostí na zamestnanie sa pre osoby, ktoré sú od trhu práce najviac vzdialené, a to najmä pre mladých ľudí⁹
8. Uznesenie Rady a zástupcov vlád členských štátov, ktorí sa zišli na zasadnutí Rady, z 22. mája 2008 o účasti mladých ľudí s obmedzenými príležitosťami, v ktorom sa uvádza, že nezamestnanosť, chudoba, zlý zdravotný stav, kultúrne, sociálne a ekonomické vylúčenie a všetky formy diskriminácie sú prekážkami blaha mladých ľudí a môžu im brániť v aktívnej účasti na spoločenskom dianí¹⁰

⁴ Dokument SN 300/97.

⁵ Ú. v. ES C 374, 28.12.2000.

⁶ Dokument 9601/04.

⁷ Dokument 15497/07.

⁸ Dokument 15813/07.

⁹ Dokument 7652/08.

¹⁰ Ú. v. EÚ C 141/1, 7.6.2008.

9. Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 1098/2008/ES z 22. októbra 2008 o Európskom roku boja proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu (2010)¹¹
10. Závery Rady zo 16. a 17. decembra 2008 o spoločných zásadách aktívneho začleňovania na účinnejší boj proti chudobe¹², v ktorých sa uvádza, že predpokladom aktívneho začleňovania je kombinácia primeraného doplnenia zdrojov, trhov práce, ktoré podporujú začleňovanie, a prístupu ku kvalitným službám
11. Závery Rady z 9. marca 2009 o nových zručnostiach pre nové pracovné miesta – predvídanie a zosúlad'ovanie potrieb trhu práce a zručností¹³
12. Závery Rady z 12. mája 2009 o strategickom rámci pre európsku spoluprácu vo vzdelávaní a odbornej príprave¹⁴
13. Závery Rady z 8. júna 2009 o sociálnych službách ako nástroji aktívneho začleňovania, posilňovania sociálnej súdržnosti a ako oblasti pracovných príležitostí¹⁵
14. Závery Európskej rady z júna 2009¹⁶, v ktorých sa uviedli výsledky neformálneho samitu EÚ o zamestnanosti, ktorý sa uskutočnil v máji 2009 v Prahe, ako aj skutočnosť, že boj proti nezamestnanosti patrí aj naďalej medzi hlavné priority
15. Závery Európskej rady z októbra 2009¹⁷, v ktorých sa zdôraznilo, že v súvislosti s pokračujúcim zhoršovaním sa situácie v oblasti zamestnanosti je potrebné okrem ďalších opatrení podporovať aj politiky aktívneho sociálneho začleňovania
16. Uznesenie Rady z 27. novembra 2009 o obnovenom rámci pre európsku spoluprácu v oblasti mládeže (2010 – 2018)¹⁸

¹¹ Ú. v. EÚ L 298, 7.11.2008 s. 20 – 29.

¹² Dokument 15984/08.

¹³ Dokument 5927/09.

¹⁴ Ú. v. EÚ C 119/2, 28.5.2009.

¹⁵ Dokument 10052/09.

¹⁶ Dokument 11225/1/09 REV 2.

¹⁷ Dokument 15254/1/09 REV 1.

¹⁸ Ú. v. EÚ C 311, 19.12.2009.